

ת"ד 11513/01/22 - מדינת ישראל נגד יהושע עדר

בית המשפט לתעבורה פתח תקווה

ת"ד 11513-01-22 מדינת ישראל נ' עדר

בפני כבוד השופטת שירי שפר
מאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
יהושע עדר

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד עדיה גור

ב"כ הנאשם: עו"ד מיכל קפלן

הנאשם בעצמו

החלטה

1. בפני טענת הנאשם בהתאם להוראות סעיף 149 (4) לחוק סדר הדין הפלילי ולפיה "העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מגלות עבירה".
2. הטענה הועלתה לאחר שהנאשם הודה בעובדות כתב האישום ומכאן בקשתו שלא להרשיעו בעבירה לפי סעיף 62 (2) לפקודת התעבורה אלא בעבירה לפי תקנה 21 (ג) לתקנות התעבורה.
3. כנגד הנאשם הוגש ביום 23.01.2022 כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות:
- **אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים חציה במעבר חציה בבטחה**, עבירה לפי תקנה 67(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961;
- **נהיגה בקלות ראש וגרימת תאונת דרכים**, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נ"ח], תשכ"א - 1961 יחד עם סעיף 38 (2) לפקודת התעבורה [נ"ח], תשכ"א - 1961;
- **התנהגות הגורמת נזק וחבלה של ממש**, עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 יחד עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה [נ"ח], תשכ"א - 1961.

4. כעולה מעובדות כתב האישום, ביום 29.06.2021 בשעה 13:00, בנתניה, נהג הנאשם ברכב פרטי ברחוב סמילנסקי והתקרב לצומת עם רחוב הלפרין. במקום הנ"ל מסומן לרוחב הכביש מעבר חצייה להולכי רגל.

אותה שעה, במעבר החצייה, חצתה את הכביש הולכת רגל, מימין לשמאל כיוון נסיעת הנאשם.

בסעיף 4 לעובדות נרשם כי "הנאשם נהג בקלות ראש בכך שבהגיעו למעבר החצייה, לא שם לב לדרך שלפניו, לא הבחין במועד בהולכת הרגל, לא אפשר לה להשלים את החצייה בבטחה, התקרב אליה יתר על המידה ופגע בה".

כתוצאה מהתאונה נחבלה הולכת הרגל בגופה חבלות של ממש - חבלת מוח ושברים בגולגולת בגינם נזקקה לאשפוז ושיקום ממושך בבית החולים לוינסטיין ואובחנה בהמשך כבעלת קשיים בקשב, בזיכרון ובתפקודים שונים.

5. לטענת הנאשם, אין בעובדות כתב האישום דבר המצביע על נהיגה ברשלנות שכן לא צוינו נסיבות המצדיקות "קביעת רף רשלנות גבוה" - כגון מהירות נסיעת רכב הנאשם, רוחב מעבר החצייה, כמה הספיקה הנפגעת לחצות, מהו שדה הראיה.

נטען כי נרשם כי הנאשם נהג ב"קלות ראש" ולא ב"רשלנות" - והמילים "בקלות ראש" מופיעות הן בתקנה 21(ג) לתקנות והן בסעיף 62(2) לפקודה ולכן יש לבחור בפרשנות המקלה עם הנאשם.

בנוסף נטען כי גם המחוקק לא סבר כי בכל מקרה בו מיוחסת עבירה בניגוד לתקנה 67 (א) לתקנות חובה לייחס עבירת רשלנות.

ב"כ הנאשם תמכה טיעוניה בפסיקה והפנתה ל-2 מקרים בהם תוקן כתב האישום ונמחקה העבירה בניגוד לסעיף 62(2) ובמקומה יוחסה עבירה בניגוד לתקנה 21(ג) לתקנות.

6. המאשימה בתגובתה טענה כי לתביעה שיקול הדעת בבחירת סעיף האישום המיוחס לנאשם ובית המשפט לא יטה להתערב בהחלטה זו. עוד טענה כי ניסוח העובדות בכתב האישום מגלה עבירה בניגוד לסעיף 62(2) לפקודה ולכן ביקשה לדחות הטענה המקדמית.

המאשימה תמכה טיעוניה בפסיקה.

דין והכרעה

7. מצאתי לדחות הטענה המקדמית. להן נימוקי.

אני דוחה הטענה כי לא פורטו נסיבות המבססות עבירה לפי סעיף 62 (2) לפקודה

8. לאופן שבו נוסחו עובדות כתב האישום חשיבות מכרעת ואילו המשמעות שיש ליתן לסעיף העבירה שיוחס

לנאשם הוא מינורי, שכן כידוע, מאז חקיקתו של חוק סדר הדין הפלילי, הנאשם בתשובתו לאישום מודה או כופר בעובדות ואילו בית המשפט הוא הקובע אם יש בעובדות כדי לבסס הרשעה. במקרים של אי התאמה בין תיאור העובדות בכתב האישום ובין פרק הוראות החיקוק - יד תיאור העובדות על העליונה (ר' רע"פ 5978/04 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (20.02.06) וכן י' קדמי, על סדר הדין בפלילים, חלק שני, הליכים שלאחר הגשת כתב אישום א' בעמ' 1287-1285).

9. במקרה שבפני, אכן, כטענת ב"כ הנאשם, עובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם - הכוללות את צמד המילים "בקלות ראש" תואמות הן את לשון תקנה 21 (ג) לתקנות התעבורה והן את לשון סעיף 62 (2) לפקודת התעבורה.

תקנה 21 (ג) לתקנות התעבורה קובעת:

"לא ינהג אדם בקלות ראש או בלא זהירות, או ללא תשומת לב מספקת בהתחשב בכל הנסיבות ובין השאר בסוג הרכב, במטענו, בשיטת בלמיו ומצבם, באפשרות של עצירה נוחה ובטוחה והבחנה בתמרורים, באותות שוטרים, בתנועת עוברי דרך ובכל עצם הנמצא על פני הדרך או סמוך לה ובמצב הדרך."

סעיף 62 לפקודת התעבורה קובע:

"העובר אחת העבירות האלה - דינו - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61 (א)(3) לחוק העונשין... -

(2) נוהג רכב בקלות ראש, או ברשלנות, או במהירות שיש בה בנסיבות המקרה סכנה לציבור, אף אם היא פחותה מן המהירות המקסימלית שנקבעה;"

ההבדל בין הסעיפים נעוץ, בין היתר, בענישה הצפויה - הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 62 (2) לפקודת התעבורה המפורטת בתוספת השניה, שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם או ניזוק רכוש, דינו לפסילת רישיון לתקופה שלא תפחת מ-3 חודשים. הרשעה בעבירה בניגוד לתקנה 21(ג) שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם או ניזוק רכוש - אינה מחייבת פסילת מינימום.

לשיטת ב"כ הנאשם - הבדל נוסף נעוץ בקביעת רף הרשלנות. עולה מסעיף 7 לטיעוניה בכתב כי ככל ויורשע הנאשם בעבירה בניגוד לסעיף 62(2) - רף הרשלנות גבוה.

10. בטענת ההגנה, גלומה ההנחה לפיה גם אם עובדות כתב האישום תוכחנה במלואן בבית המשפט לא יהא בכך בסיס נאות להרשעתו של הנאשם בעבירה בניגוד לסעיף 62 (2) לפקודת התעבורה אך יהא בהן כדי להרשיעו בעבירה מאותו "סוג" - עבירה בניגוד לתקנה 21 (ג) לתקנות התעבורה. אין בידי לקבל טענה זו.

11. הנאשם הודה כאמור בעובדות כתב האישום ולכן לא נחשפתי לראיות. נסיבות ביצוע העבירה נלמדות אם כן מתיאור העובדות בכתב האישום בלבד.

[לכן **עניין קפון** אליו הפנתה ב"כ המאשימה בתגובתה (ת"ד (חיפה) 9395-07-19 מדינת ישראל נ' קפון (6.11.21), אינו רלוונטי. שם, בהסכמת הצדדים, צפה בית משפט בסרטון ממצלמת הדרך ברכב הנאשם, ולאחר שמיעת סיכומי הצדדים, ניתנה הכרעת דין, במסגרתה נקבע, בין היתר, על פי הסרטון, כי הראיות מבססות עבירה לפי סעיף 62 (2) לפקודה].

12. בכתב האישום שבפני, יוחסה לנאשם, לצד העבירות של נהיגה בקלות ראש וגרימת תאונת דרכים, גם עבירה לפי תקנה 67(א) לתקנות התעבורה הקובעת:

"נוהג רכב המתקרב למעבר חציה, והולכי רגל חוצים במעבר, יאפשר להם להשלים את החציה בבטחה ואם יש צורך בכך יעצור את רכבו לשם כך".

לטעמי, הפרה של החובה האמורה, מלמדת על רשלנות שכן ידוע הוא כי מעבר החציה הינו "מקום מבצרו של הולך הרגל".

אני סבורה כי נהג אשר **"בהגיעו למעבר חציה, לא שם לב לדרך שלפניו, ולא הבחין במועד בהולכת הרגל ולא אפשר לה להשלים החציה בבטחה"** כמתואר בעובדות סעיף 4 לעובדות כתב האישום - נהג באופן המבסס את יסודות העבירה לפי לסעיף 62(2) לפקודת התעבורה.

13. לא הנוסח המילולי הדווקני של עובדות כתב האישום הוא הקובע - דהיינו, אי רישום המילה רשלנות אין פירושו כי לא הנאשם לא נהג ברשלנות.

14. אין בקביעתי כאמור כדי לקבוע כי מידת הרשלנות של הנאשם גבוהה, כהנחת ב"כ הנאשם.

בעובדות כתב האישום, בהן הודה הנאשם, לא צוינה מידת קלות הראש/הרשלנות.

ראיות לעונש טרם הוגשו וטיעונים לעונש טרם נשמעו.

הצדדים טרם טענו לעניין מידת הרשלנות והנאשם יוכל לעשות כן לאחר הרשעתו. כמצוות סעיף 40(2) לחוק העונשין - הנאשם יוכל גם לבקש להביא ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה בשלב הטיעונים לעונש או לחילופין - לטעון לעניין מידת הרשלנות הנלמדת מן העובדות המתוארות בכתב האישום, בהן הודה כלשונן וככתבן.

אני דוחה הטענה כי יש לבחור ב"פרשנות" המקלה עם הנאשם

15. בחינת אופן בחירת סעיף האישום אינה נכנסת בגדרהכלל הקובע בסעיף 34כא לחוק העונשין, המורה להעדיף פרשנות המקלה עם הנאשם "כאשר ניתן דין לפירושים סבירים אחדים לפי תכליתו". בעניינינו, השאלה היא

שאלת סמכותה של המאשימה לבחור סעיף אישום להבדיל משאלת פרשנותו של סעיף אישום כזה או אחר.

16. כבר נקבע בפסיקה לא אחת כי "בחירת סעיף האישום המתאים מצויה בדרך כלל בשיקול דעת רחב של התביעה ... אלא אם הדברים נעשים, ... למשל - כדי להעצים אישומים, על מנת לנסות ולהתגבר על התיישנות, או לשלול טענת הגנה אפשרית של הנאשם" (ע"פ (עליון) בורקאן נ' מדינת ישראל (03.12.20)).

ר' גם רע"פ 9090/18 עוביידה עודה נ' מדינת ישראל (03.01.19) אליו הפנתה המאשימה בתגובתה:

"כבר נקבע על ידי בית משפט זה כי לתביעה הכללית נתונה הבחירה והיא רשאית להאשים את המבקש בעבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה, ולא בעבירה לפי תקנה 21(ג) לתקנות התעבורה, ובית המשפט לא ייטה להתערב בהחלטה מעין זו (רע"פ 4882/13 ורסנו נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 8 (21.8.2013))."

17. אכן, ניתן היה לייחס לנאשם עבירה לפי תקנה 21(ג) לתקנות על פי אותו תיאור עובדתי ואולם, לא נטען כי בחירת האישום הספציפי עולה כדי אכיפה בררנית.

18. ב"כ הנאשם אומנם הפנתה לשני מקרים בהם תוקן סעיף האישום ויוחסה עבירה לפי תקנה 21(ג) לתקנות - אך שיקולי המאשימה באותם מקרים לא פורטו ואינם ידועים. נהפוך הוא - ניתן ללמוד גם מאותם 2 מקרים - כי ככלל, במקרים בהם מדובר בסיכון הולך רגל במעבר חציה, המאשימה נוהגת לייחס לצד העבירה לפי תקנה 67(א) לתקנות גם עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודה ובמקרים חריגים מתקנת כתב האישום לעבירה לפי תקנה 21(ג) לתקנות.

19. אני סבורה כי במקרה שבפני - שעה שמדובר בפגיעה בהולכת רגל במעבר חציה - גם משיקולי אכיפה מחמירה - יש מקום לבחירת סעיף האישום לפי סעיף 62(2) לפקודה.

ר' גם מדברי כב' הש' צלקובניק בעפ"ת (מרכז) נצירת נ' מדינת ישראל (07.06.22):

"טענתב"כהמערערכיניתהיהלייחסלמערערעבירהלפיתקנה 84 (ב) לתקנותהתעבורהככלשהסייעמספרנוסעיםמעלהרשוםברישיוןהרכב,מוצדקתכשלעצמה. עםזאת, "בחירתסעיףהאישוםמתאיםמצויהבדרךכלללשיקולדעתרחבשל התביעה"וב"כהמערערלאהצליחלבססטענ הבדבראכיפהבררניתבבחירתהאישוםבאותםמקריםספוריםשהוצגועלדו 4) (מספר)בהסיוחסהאומנםעבירהלפיתקנה 84 (ב) אולםבאףאחדמאותםמקריםלאנדונהנהגיבהאוטובוסזעיר, במספרנוסעיםדומהוקיימתחשיבותמובנתלאכיפהמחמירהיותר, גםבחירתסעיףהעבירה,נוכחמהותושלהרכבכרכבהסעותמרובהנוסעים (השווהנאמרבע"פ 3507/19 עבדאלסמדבורקאן' מדינת ישראל (3.12.20)).

אני דוחה הטענה לפיה גם המחוקק סבר שאין לייחס רשלנות לצד העבירה של סיכון הולך רגל במעבר חציה

20. עבירה לפי תקנה 67(א) לתקנות התעבורה אכן אינה מנויה בתוספת השניה לפקודת התעבורה ולכן לא

נקבעה בצידה חובת פסילת מינימום במקרים בהם נגרמה תאונת דרכים. ואולם, אין בכך כדי ללמד על מידת הרשלנות, אותה יש לבחון בכל מקרה ומקרה על פי נסיבות ביצוע העבירות.

21. לאור כל האמור, אני דוחה טענתו המקדמית של ב"כ הנאשם לפיה עובדות כתב האישום אינן מגלות עבירה לפי סעיף 62 (2) לפקודת התעבורה. מצאתי כי יש להרשיעו גם בעבירה זו.

ניתנה היום, כ' תמוז תשפ"ג, 09 יולי 2023, בנוכחות הצדדים.